

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. O. (K. O.) SKUNDO**

2023 m. kovo d. Nr. S- (7-2023/12)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Jurgitos Narkevičiūtės, Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus (pranešėjas), Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo K. O. (K. O., toliau – Pareiškėjas) 2023-01-06 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2022-12-21 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222Mr)FR0682-319 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjas, Pareiškėjo sutuoktinė F. I., atstovas advokato padėjėjas R. S., liudytojai A. L. ir C. L., bei Atsakovo atstovė N. A. dalyvavo 2023-02-07 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas prašo Komisijos: 1) panaikinti skundžiamą Inspekcijos sprendimą; 2) atmetus pirmąjį reikalavimą, atleisti Pareiškėją nuo delspinigių ir baudos.

Dėl ribotos galimybės pateikti išsamius paaiškinimus ir bylos nagrinėjimo sustabdymo

Pareiškėjas nurodo, kad 2017–2019 metais per „B. Y.“ ir „Unistream“ grynųjų pinigų pervedimo sistemas iš užsienio fizinių asmenų (Rusijos įmonių OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ darbuotojų) gavo 693 272,64 Eur. Pinigus Pareiškėjas gavo kaip UAB "K1" ir UAB "C1" atskaitingas asmuo. Gautos lėšos buvo įneštos į minėtų įmonių kasą ir apskaitytos kaip gauti atsiskaitymai už suteiktas paslaugas.

Skunde nurodoma, kad UAB "K1" ir UAB "C1" yra bankrutavusios.

Pareiškėjas 2021-04-09 pateikė mokesčių administratoriui 2019-07-22 UAB "H1" buhalterinių dokumentų ir turto perdavimo–priėmimo aktą, kuriuo visi dokumentai buvo perduoti I. I. (skundo 3 priedas). Po ilgų įtikinėjimų I. I. laikinai perdavė dokumentus pateikti mokesčių administratoriui. 2021-09-13 dokumentų poėmio aktu Nr. (21.222Mr)FR0707-379 (skundo 4 priedas) buvo pateikti 2017–2019 metų UAB "K1" dokumentai (3394 lapai).

Pareiškėjas, gavęs patikrinimo aktą, norėjo pateikti išsamius argumentus, kurie būtų grindžiami tais pačiais perduotais dokumentais, tačiau su I. I. nėra galimybės susisiekti. Pareiškėjo atstovas 2022-12-27 pateikė mokesčių administratoriui prašymą susipažinti su visais pateiktais dokumentais (5 priedas) pagal aukščiau nurodytą aktą. Prašymas (reg. Nr. GKD-5924) iki skundo pateikimo Komisijai dienos nebuvo išnagrinėtas.

Dėl UAB "C1" skunde nurodoma, kad įmonei bankrutavus, visi šios bendrovės dokumentai buvo pateikti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos archyvui. 2022-12-28 pateiktas prašymas susipažinti su archyviniais dokumentais (6 priedas). Prašymas iki skundo pateikimo Komisijai dienos nebuvo išnagrinėtas.

Pareiškėjas taip pat nurodo, kad UAB "K1" atžvilgiu buvo vykdomas mokestinis patikrinimas, kurio metu pažeidimų nenustatyta. Pareiškėjas 2022-12-29 pateikė prašymą susipažinti su UAB "K1" dokumentais (i.SAF pateiktais dokumentais, pateiktomis deklaracijomis, patikrinimais ir jų

rezultatais) ir pasidaryti reikiamų dokumentų kopijas (7 priedas). Prašymas (reg. Nr. G-17073) skundo pateikimo Komisijai dienos nebuvo išnagrinėtas.

Aukščiau nurodytos aplinkybės, Pareiškėjo nuomone, suteikia jam teisę prašyti Komisijos sustabdyti skundo nagrinėjimą pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 156 straipsnio 1 dalies nuostatas, kadangi tinkamai vertinti ginčo situaciją įmanoma tik gavus ir susipažinus su visais minėtų įmonių dokumentais.

Skunde pažymima, kad mokesčių administratorius nagrinėjamu atveju pažeidė įrodinėjimo taisyklės, reikalaudamas iš Pareiškėjo to, ko jis neturi. Pareiškėjas turėjo teisę teikti tik tokius duomenis, kuriais disponuoja, o bankrutavusių įmonių dokumentų, kurių jis, atsižvelgiant į jo pareigas minėtose įmonėse, negalėjo turėti, mokesčių administratorius neturėjo teisės reikalauti. MAĮ 36 straipsnio 8 punkte nurodoma, kad mokesčių mokėtojas turi teisę nevykdyti neteisėtų mokesčių administratoriaus nurodymų, įskaitant teisę atsakyti pateikti informaciją, jei nurodymas pateikiamas dėl duomenų, kuriais mokesčių mokėtojas nedisponuoja ir pagal galiojančius teisės aktus kaupiti neprivalo.

Dėl netinkamo faktinių aplinkybių vertinimo

Pareiškėjas teigia, kad veikė UAB "K1" ir UAB "C1" vardu, kaip atskaitingas asmuo. Minėtų įmonių klientai (juridiniai asmenys) per „Unistream“ ir „B. Y.“ sistemas negalėjo atlikti perlaidų juridiniams asmenims, todėl buvo paskirtas atskaitingas asmuo – Pareiškėjas, kurio pareiga buvo iš klientų priimti pinigines lėšas, kurias jis sąžiningai įnešdavo į įmonių banko sąskaitas ar kasą, taip pat perduodavo įmonės direktoriui.

UAB "K1" ir UAB "C1" buvusi veikla – krovinių pervežimas iš Ispanijos, Belgijos, Olandijos iki Lenkijos arba Baltarusijos. Užsakovai – Rusijoje registruotos bendrovės OOO „K. Y.“, OOO „Pobedit“. Transporto paslaugos buvo teikiamos ir kitoms Lietuvoje bei ES registruotoms įmonėms.

Dėl Europos Sąjungos paskelbtų ribojimų, įvestų Rusijai, OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ negalėjo už transporto paslaugas atsiskaityti banko pavedimais. Atsiskaitymai už transporto paslaugas buvo gaunami per „Unistream“ ir kitas perlaidų sistemas Pareiškėjo, kaip fizinio asmens, vardu, nes taip buvo patogiau klientams. Lėšas siųsdavo OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ darbuotojai. Visos tokiu būdu gautos lėšos buvo įnešamos į įmonių kasą ir apskaitomos kaip gauti atsiskaitymai už suteiktas transporto paslaugas. Lėšas iš kasos į įmonės atsiskaitomąją sąskaitą banke įnešdavo Pareiškėjas arba kiti įmonės darbuotojai (direktorius C. L., vadybininkai F. I., S. P., I. H.). Taip pat gauti pinigai buvo naudojami kaip avansas įmonių veiklai būtinoms prekėms ar paslaugoms pirkti.

Pareiškėjas atkreipia dėmesį į tai, kad 2019-07-22 pasikeitė UAB "K1" akcininkas ir visi bendrovės dokumentai buvo perduoti naujam vadovui (dokumentų perdavimo aktas pridedamas). Su nauju vadovu susisiekti ir gauti dokumentų nuorašų nepavyksta.

Dėl UAB "K1" ir UAB "C1" pardavimų

UAB "C1" Rusijos Federacijoje įsteigtai įmonei OOO „Agrosojuz centr“ nuo 2019-03-12 iki 2019-09-16 suteikė paslaugų už 316 600 Eur. Visi duomenys sąskaitų atsekamumui Inspekcijai buvo pateikti 2021-08-11. Būtent šio kliento nemokumas lėmė UAB "C1" nemokumą.

UAB "K1" Rusijos Federacijoje įsteigtai įmonei OOO „Pobedit“ nuo 2017-08-04 iki 2018-03-24 suteikė paslaugų už 121 750 Eur. Visi duomenys sąskaitų atsekamumui Inspekcijai buvo pateikti 2021-05-25.

UAB "K1" Rusijos Federacijoje įsteigtai įmonei OOO „Azafruit“ nuo 2017-10-24 iki 2018-11-08 suteikė paslaugų už 711 050 Eur. Visi duomenys pateikti mokesčių administratoriui 2021-05-25. Visais atvejais pardavimų žurnaluose nurodyti tokie identifikaciniai duomenys: operacijos numeris, sąskaitos numeris, kliento kodas, pavadinimas, operacijos data, suma.

Pareiškėjo teigimu, iš pateiktų suvestinių dokumentų, kurie pagrįsti pirminiais dokumentais (sąskaitomis faktūromis, pervežimus patvirtinančiais dokumentais), matyti, kad Rusijoje įsteigtos įmonės buvo strateginės ir pagrindinės UAB "K1" ir UAB "C1" klientės, t. y. iš esmės visi įmonių organizuojami pervežimai vyko iš Rusijos Federacijos į Europos šalis.

Kadangi Rusijoje įsteigtos bendrovės prekiauja vaisiais ir kitomis greitai gendančiomis prekėmis turguje, todėl ir už paslaugas atsiskaito grynaisiais pinigais. Šiuo atveju su UAB "C1" ir

UAB "K1" už pervežimo paslaugas buvo atsiskaityta grynaisiais pinigais per „Unistream“ ir „B. Y.“ mokėjimo sistemas, nurodant Pareiškėją, kaip fizinį asmenį.

Skunde pabrėžiama, kad „Unistream“ ir „B. Y.“ mokėjimo sistemomis grynaisiais pinigais gali naudotis *tik fiziniai asmenys*, pateikę savo pasą.

Pareiškėjo teiginius, be kita ko, įrodo buvusio UAB "K1" direktoriaus ir UAB "C1" dabartinio direktoriaus C. L. 2021-07-23 paaiškinimas, kuriame jis patvirtina, kad visos perlaidos iš „Unistream“ ir kitų perlaidų sistemų, kurias gaudavo K. O. (Pareiškėjas), buvo gautos kaip atsiskaitymai iš įmonių OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ už suteiktas transporto paslaugas ir įneštos į UAB "M1" ir UAB "C1" atsiskaitomąsias banko sąskaitas.

Vykdydamas savo pareigas, Pareiškėjas, kaip atskaitingas asmuo, pasirašė visus kasos pajamų orderius dėl pinigų priėmimo įmonės vardu, visos operacijos buvo įtrauktos į kasos knygą, kuri buvo pateikta Inspekcijai, todėl nėra abejonių, jog minėtų įmonių klientai atsiskaitydavo būtent tokiu būdu.

Dėl įnešimų į UAB "K1" ir UAB "C1" banko sąskaitą ir kasą

Skunde nurodoma, kad UAB "K1" 2017 metais OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ suteikė paslaugų už 277 820 Eur pagal 2021-05-24 Pareiškėjo mokesčių administratoriui pateiktą padavimų operacijų išrašą, 2018 metais – už 555 100 Eur.

Iš viso per 2017 metus Pareiškėjas įnešė į UAB "K1" 112 594 Eur gautų atsiskaitymų iš OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“, kurie vyko per mokėjimų sistemas, 2018 metais – 468 410 Eur. Visi šie mokėjimai grindžiami UAB "K1" banko sąskaitos Nr. (duomenys neskelbtini), esančios Swedbank AB, ir banko sąskaitos Nr. 78170010014661010, esančios N. B., archyviniais išrašais.

2019 metais Pareiškėjas įnešė į UAB "K1" 37 850 Eur gautų atsiskaitymų iš OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“, kurie vyko per mokėjimų sistemas. Visi šie mokėjimai grindžiami UAB "K1" kasos atskaita.

Iš viso per 2019–2020 metus Pareiškėjas įnešė ir perdavė UAB "C1" 47 465 Eur iš gautų atsiskaitymų iš OOO „Agrosojuz centr“, kurie vyko per mokėjimų sistemas. Visi šie mokėjimai grindžiami UAB "C1" banko sąskaitos Nr. (duomenys neskelbtini), esančios N. B., archyvinio išrašu.

Skunde išvardinti dokumentai, Pareiškėjo teigimu, įrodantys, kad Pareiškėjas ginčo lėšas gavo kaip minėtų bendrovių atskaitingas asmuo.

Pirma, 2021-09-19 dokumentų poėmio aktu Nr.(21.222Mr)FR0707-379 mokesčių administratoriui buvo perduoti 3 394 lapai UAB "G1" dokumentų, kurie patvirtino 2017–2019 metų atliktus pervežimus, be kita ko, buvo pateikti visi pradiniai dokumentai (važtaraščiai, sąskaitos-faktūros, KPO) bei paslaugų teikimą pagrindžiantys dokumentai.

Antra, Pareiškėjas teikia išlikusias UAB "C1" pirkimų suvestines, *Industra* banko ir Swedbank AB banko išrašus.

Trečia, 2021-04-09 buvo pateikti UAB "C1" įnešimų / išėmimų į / iš kasos suvestiniai duomenys, Pareiškėjo atskaita, pirkimų sąrašas.

Ketvirta, 2021-05-24 buvo pateikta išsami UAB "K1" kasos knyga už 2017–2019 metus, pardavimų operacijų suvestinė.

Penkta, 2021-06-26 buvo pateiktos UAB "K1" ir UAB "C1" N. B. sąskaitos išrašai, direktoriaus C. L. paaiškinimas, UAB "K1" gautų atsiskaitymų iš OOO „K. Y.“ (585 200 Eur), OOO „Pobedit“ (118 221 Eur) suvestinės, UAB "C1" įneštų į kasą grynųjų pinigų suvestinė (47 465 Eur), UAB "K1" dokumentų perdavimo aktas.

Pareiškėjui nesuprantamas mokesčių administratoriaus teiginys, jog nėra pirminių dokumentų, patvirtinančių suteiktas paslaugas, atsiskaitymą su įmone, nes, kaip minėta, 2021-09-19 Inspekcijai buvo pateiktos UAB "K1" visų pardavimų ir pirkimų pirminių dokumentų kopijos.

Dėl UAB "C1" dokumentų skunde pažymima, kad buvo pateiktas prašymas susipažinti su archyviniais duomenimis, todėl gavus leidimą ir susipažinus su jais, bus galima pateikti visus dokumentus.

Dėl atleidimo nuo delspinigių ir baudos

Pareiškėjo teigimu, sprendžiant Pareiškėjo atleidimo nuo delspinigių ir baudos klausimą, būtina atkreipti dėmesį į šias faktines aplinkybes: 1) įmonių buhalterinę apskaitą tvarkė profesionali įmonė MB „Vilniaus apskaita“, kuri nurodė, kad toks atsiskaitymas atitinka teises aktų nuostatas;

2) mokesčių apskaičiavimas yra susijęs išskirtinai su teisinio vertinamojo pobūdžio klausimais; 3) Pareiškėjas neturėjo jokios tyčios ar noro koku nors būdu slėpti mokesčius, kadangi lėšos buvo ne jo; 4) mokesčių apskaičiavimas susijęs išskirtinai su aplinkybių vertinimu, o ne konkrečiu Pareiškėjo valiniu pažeidimu; 5) Pareiškėjas pateikė visus išlikusius dokumentus, bendradarbiavo, daug kartų teikė paaiškinimus ir siekė kuo išsamiau atskleisti situaciją; 6) Inspekcija, atlikusi UAB "K1" patikrinimą, turėjo duomenų apie Rusijos Federacijos įmonių atsiskaitymus ir Pareiškėjo vykdytus lėšų įnešimus, todėl galėjo informuoti Pareiškėją ir bendrovę apie šių atsiskaitymų teisinį vertinimą.

Pareiškėjo nuomone, ginčo situacijoje egzistuoja pagrindas atleisti Pareiškėją nuo baudų ir delspinigių, kadangi jokio valinio sprendimo pažeisti įstatymus ir nedeklaruoti pajamų Pareiškėjas neturėjo - Pareiškėjas kaip atskaitingas asmuo gaudavo lėšas, skirtas atsiskaitymui su įmonėmis, įnešdavo jas į banko sąskaitą ar kasą, asmeniškai jokių pajamų negavo.

Nėra teisinio pagrindo teigti, kad Pareiškėjas yra kaltas dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) pažeidimų, kadangi kaltė yra valinis asmens sprendimas veikti, o ginčo situacijoje tokio sprendimo nebuvo.

Akivaizdu, kad atleidimas nuo baudos ir delspinigių yra vertinamojo pobūdžio, todėl Pareiškėjas prašo įvertinti, ar nagrinėjamu atveju asmuo priimdamas lėšas (būdamas kasininku) įmonės vardu galėjo numanyti, kad jis gauna naudą, kurią turėtų deklaruoti, nors visos šios lėšos buvo deklaruotos įmonėje, taip pat, ar mokesčių administratorius, atlikęs įmonės patikrinimą, neturėjo pareigos informuoti Pareiškėją apie pareigą deklaruoti gautas lėšas.

Pareiškėjui nesuprantama jam priskaičiuotų delspinigių lentelė, nėra aiškus nei jų skaičiavimo pradžios, nei pabaigos momentas, nėra pateikta jokių paaiškinimų. Pareiškėjo teigimu, mokesčių administratorius turėjo pateikti aiškius paaiškinimus, koku būdu ir kuo remiantis buvo apskaičiuoti delspinigiai.

Dėl senaties termino taikymo

Ginčo byloje pajamų mokesčio bazė apskaičiuota už 2017–2019 metus. Pareiškėjo teigimu, 2017 metams turėjo būti taikomas MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje nustatytas trejų metų senaties terminas.

Pareiškėjas 2023-02-04 pateikė Komisijai UAB "C1" archyvo dokumentus (pervežimo sutartis, sąskaitas-faktūras, krovinių važtaraščius, didžiosios knygos kopiją, AS N. B. ir UAB "C1" kasos pajamų orderius), 9 užsienio piliečių paaiškinimus su pasų kopijomis.

Inspekcija skundžiamu sprendimu patvirtino 2022-11-10 patikrinimo aktą Nr. (21.222 Mr)FR0680-364 ir jame apskaičiuotą 51 995,45 Eur gyventojų pajamų mokesčių (toliau – GPM); apskaičiavo 10 243,03 Eur GPM delspinigius ir skyrė 15 598 Eur (30 proc.) GPM baudą.

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad mokesčių administratorius atliko Pareiškėjo GPM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą už 2017–2019 metų laikotarpį, kurio metu nustatė, jog Pareiškėjas 2017–2019 metų laikotarpiu per „B. Y.“ ir „Unistream“ grynųjų pinigų pervedimo sistemas iš užsienio šalių fizinių asmenų gavo 693 272,64 Eur, iš jų 2017 metais – 191 386,85 Eur, 2018 metais – 206 250 Eur ir 2019 metais – 295 635,79 Eur. Minėtų pajamų Pareiškėjas nedeklaravo ir teisės aktų nustatyta tvarka nesumokėjo mokesčių. Tokiu būdu Pareiškėjas pažeidė GPMĮ 22 straipsnio 3 dalies, 25 straipsnio 1 dalies ir 27 straipsnio 1 dalies nuostatas, kadangi kitos su darbo santykiais nesusijusios ir ne individualios veiklos pajamos gautos grynaisiais pinigais turi būti deklaruotos ir Pareiškėjui tenka prievolė deklaruoti tokias pajamas ir nuo jų sumokėti GPM.

Dėl Pareiškėjo gautų grynųjų pinigų per tarptautines grynųjų pinigų perlaidų sistemas

Patikrinimo metu nustatyta, kad tikrintuoju laikotarpiu Pareiškėjas naudojo tarptautinėmis grynųjų pinigų perlaidų sistemomis „B. Y.“ ir „Unistream“. Tarpininkaujant „Swedbank“, AB, Medicinos bankas, UAB ir L. L. AS (buvęs AS „N. B.“ Lietuvos filialas) per minėtas pinigų perlaidų sistemas 2017–2019 metais Pareiškėjas iš 34 užsienio šalių fizinių asmenų gavo 693 272,64 Eur piniginių lėšų (Patikrinimo akto 1 priedas, Patikrinimo akto 2 lentelė).

Pareiškėjo 2021-03-23 pranešime apie atliekamą mokesčių tyrimą ir 2021-04-22 mokesčių administratoriaus nurodyme buvo prašoma pateikti informaciją, iš kokių užsienio asmenų gavo grynųjų pinigų perlaidas, paaiškinti, koku tikslu ir kokių sandorių pagrindu fiziniai asmenys pervedė

Pareiškėjui grynuosius pinigus, kokie finansiniai įsipareigojimai sieja Pareiškėją su šiais asmenimis šiai dienai bei pateikti išsiųstas grynųjų pinigų perlaidas ir sandorius patvirtinančius dokumentus.

Pareiškėjas 2021-05-17 ir 2021-07-23 pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad UAB "F1" ir UAB "C1" teikė krovinių vežimo iš Europos į Lenkiją arba Baltarusiją paslaugas, užsakovai buvo Rusijoje registruotos bendrovės OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“. Dėl ES paskelbtų ribojimų Rusijai OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ negalėjo atsiskaityti už transporto paslaugas banko pavedimais. Atsiskaitymai buvo gaunami jo kaip fizinio asmens vardu per „Unistream“ ir kitas perlaidų sistemas, nes taip buvo patogiau klientams. Pinigines lėšas siųsdavo OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ darbuotojai. Pareiškėjas nurodė, kad visos per grynųjų pinigų perlaidų sistemas gautos pinigines lėšos buvo įnešamos į įmonės kasą ir apskaitomos kaip gauti atsiskaitymai už suteiktas paslaugas. Iš kasos išmokėtas pinigines lėšas į įmonės atsiskaitomąsias sąskaitas banke įnešdavo Pareiškėjas arba kiti įmonių darbuotojai (tarp jų ir Pareiškėjo sutuoktinė F. I.), dalis piniginių lėšų buvo naudojamos kaip avansas įmonių veiklai būtinoms prekėms ar paslaugoms pirkti.

Inspekcijos sprendime nurodyta, kad Pareiškėjo AS „N. B.“ Lietuvos filialui pateiktoje 2017-08-01 transportavimo-ekspedicijos paslaugų teikimo sutartyje nurodyta, jog užsakovas OOO „Pobedit“ su ekspeditoriumi UAB "K1" atsiskaito pervedimu į banko sąskaitą, kas prieštarauja Pareiškėjo paaiškinimams. Sprendime pažymėta, kad pateiktas sutarties egzempliorius pasirašytas tik vienos pusės, t. y. UAB "K1" direktorės F. I.. Taip pat patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas UAB "K1" dirbo laikotarpiu nuo 2017-07-04 iki 2019-04-01, o atsiskaitymus iš fizinių asmenų per „Unistream“ ir kitas perlaidų sistemas gavo ir po 2019-04-01, t. y. laikotarpiu nuo 2019-04-03 iki 2019-12-27.

Pareiškėjas 2021-07-23 paaiškiniame nurodė, kad 2019-07-22 pasikeitė UAB "K1" akcininkai, visi bendrovės dokumentai buvo perduoti naujam vadovui pagal dokumentų perdavimo aktą, su nauju vadovu susisiekti ir gauti dokumentų nuorašų nepavyksta (Patikrinimo akto 3 priedas, 4 priedas). Inspekcija akcentuoja, kad Pareiškėjas nepateikė mokesčių administratoriui dokumentų, įrodančių bendrovės „Trans-Fasadika“ buhalterinės apskaitos dokumentų perdavimą naujam vadovui C. L. (vadovas nuo 2018-03-07 iki 2019-07-31). Tačiau, nebūdamas bendrovės akcininku, vadovu ar darbuotoju, 2021-07-23 Pareiškėjas pateikė UAB "K1" 2019-07-22 dokumentų perdavimo–priėmimo aktą, pagal kurį C. L. UAB "K1" buhalterinės apskaitos dokumentus perdavė naujam vadovui I. I. (vadovas nuo 2019-07-31 iki 2019-10-01).

Pareiškėjo sutuoktinė F. I. 2021-05-24 ir 2021-07-23 pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad ji buvo UAB "K1" direktorė (2017-03-13–2018-02-28 laikotarpiu). Bendrovė teikė transporto paslaugas, klientai iš Rusijos už paslaugas atsiskaitydavo per grynųjų pinigų pervedimo sistemas „B. Y.“ ir „Unistream“, perlaidos buvo siunčiamos K. O. (Pareiškėjo) vardu. Sutuoktinė nurodė, kad iš UAB "K1" kasos gautus grynuosius pinigus ji įnešdavo į bendrovės banko sąskaitą, kokiomis sumomis nepamena (akto 5 priedas, 6 priedas).

Buęs UAB "K1" direktorius C. L. (vadovas nuo 2018-03-07 iki 2019-07-31) pateikė 2021-07-23 paaiškinimą, kuriame nurodė, kad per „Unistream“ ir kitas pinigų perlaidų sistemas Pareiškėjo grynųjų pinigų perlaidos buvo gautos kaip atsiskaitymai iš įmonių OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ už suteiktas transporto paslaugas ir įneštos į UAB "K1" atsiskaitomąsias banko sąskaitas. C. L. nenurodė, ar gautus per perlaidų sistemas grynuosius pinigus į bendrovių kasą įnešdavo Pareiškėjas ar kiti asmenys.

Sprendime nurodyta, kad siekiant nustatyti sudarytų sandorių faktines aplinkybes, buvo atlikti UAB "K1" (2021-04-12 priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma Nr. (21.222 Mr) FR1041-51) ir UAB "C1" (2021-10-20 priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma Nr. (21.222 Mr) FR1041-153) operatyvūs patikrinimai.

Dėl Pareiškėjo sandorių su UAB "K1"

Juridinių asmenų registro duomenimis, mokesčių mokėtojų registre UAB "K1" (toliau – Bendrovė) įregistruota 2009-10-26, PVM mokėtoja įregistruota nuo 2017-06-29 iki 2019-11-11, išregistruota Inspekcijos iniciatyva, nes nevykdo PVM apmokestinamosios veiklos.

Bendrovės vykdoma veikla - krovinių gabenimo agentų ir ekspeditorių veikla (EVRK kodas 522920), krovininis kelių transportas (EVRK kodas 494100). Bendrovės Inspekcijai pateiktų

„Ataskaitų apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei asmenis“ (forma FR0438) duomenimis, 2017–2019 metų mokestiniais laikotarpiais Pareiškėjas valdė 50 proc. Bendrovės akcijų (50 proc. valdė C. L.). Bendrovė Inspekcijai neteikė vėlesnių mokestinių laikotarpių formos FR0438. Inspekcijos duomenimis, nuo 2019-07-31 iki 2019-09-19 100 proc. akcijų priklausė I. I., nuo 2019-09-25 100 proc. akcijų priklausė D. O. (Bulgarijos pilietė). Pareiškėjas 2021-04-09 pateiktame paaiškinime nurodė, kad jokios informacijos bei dokumentų apie Bendrovės akcininkų pasikeitimą pateikti negali (Patikrinimo akto 2 priedas). UAB "K1" operatyvaus patikrinimo metu išsiųstas paklausimas buvusiam bendrovės vadovui I. I. dėl Bendrovės akcijų pirkimo-pardavimo sandorių, Bendrovės dokumentų priėmimo-perdavimo (iki 2021-07-09 deklaravo gyvenamąją vietą Lietuvoje), laiškas grįžo neįteiktas su atžyma „neįteiktas“. Inspekcijos duomenų bazėse kitos informacijos apie I. I. kontaktinius duomenis (telefono numeris, elektroninio pašto adresas, gyvenamosios vietos adresas ar. kt.) nėra. Taip pat Inspekcijos duomenų bazėse nėra jokios informacijos apie D. O. kontaktinius duomenis (telefono numeris, elektroninio pašto adresas, gyvenamosios vietos adresas ar. kt.).

Sprendime nurodyta, kad Bendrovė nepateikė mokesčių administratoriui deklaracijų apie Pareiškėjo suteiktas ir (ar) gražintas, iš Pareiškėjo gautas ir (ar) jam gražintas paskolas, finansinės atskaitomybės už 2017–2019 metus, paaiškinimo apie vykdomą ekonominę veiklą ir vykdomus sandorius patvirtinančių įrodymų; deklaruoto pelno mokesčio Bendrovė nemoka.

Sodros duomenimis, Pareiškėjas šioje bendrovėje dirbo nuo 2017-07-04 iki 2019-04-01, Pareiškėjo sutuoktinė F. I. – nuo 2017-03-13 iki 2019-04-01. Nuo 2019-06-15 Bendrovėje darbuotojų nėra.

Vilniaus apygardos teismo 2019-11-13 nutartimi UAB "K1" iškelta bankroto byla (likviduota bankrutavus, išregistruota 2021-12-19). UAB "K1" nemokumo administratorius UAB "E1" 2021-02-23 pateiktame rašte informavo, kad jam nepavyko susisiekti su buvusiais UAB "K1" valdymo organais, jam nebuvo perduoti jokie bendrovės dokumentai bei turtas.

Pareiškėjas patikrinimo metu (2021-09-13) pateikė UAB "K1" 2017–2019 metų pirminius bei suvestinius buhalterinės apskaitos dokumentus (kasos pajamų ir išlaidų orderius, kasos knygos suvestinius duomenis, pirkimo ir pardavimo operacijų suvestinius duomenis, PVM sąskaitas faktūras, transporto važtaraščius bei kitus dokumentus), todėl patikrinimo metu pakartotinai buvo kreiptasi į nemokumo administratorių „Reniva“ dėl Bendrovės dokumentų pateikimo. Nemokumo administratorius „Reniva“ (2022-06-09) pakartotinai informavo, kad jam nebuvo perduoti jokie bendrovės dokumentai bei turtas. Inspekcijos sprendime nurodyta, kad Pareiškėjo patikrinimo metu pateikti kasos pajamų orderiai (toliau – KPO) neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr. 179 patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 4-1 punkto nuostatų, nes nėra UAB "K1" vadovo patvirtintų asmenų, turinčių teisę surašyti ir pasirašyti KPO, parašų.

UAB "K1" operatyvaus patikrinimo metu (2021-04-12) nebuvo pateikti jokie pirminiai ir suvestiniai bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentai, atlikto operatyvaus patikrinimo išvados pagrįstos Inspekcijos turimais ir „Swedbank“ AB, UAB "D1" ir *L. L. AS* pateiktais duomenimis. Pareiškėjo atžvilgiu atlikto mokestinio tyrimo metu (2021-08-20) MB „Vilniaus apskaita“, kuri teikė bendrovei buhalterinės apskaitos paslaugas pagal 2017-04-06 Buhalterinės apskaitos paslaugų teikimo sutartį Nr. BA-2017/04/06 01, tyrimui pateikė kompiuterinėse sistemose išsaugotus tikrinto laikotarpio (2017–2019 metų) UAB "K1" buhalterinės apskaitos suvestinius duomenis: „Kasos knyga“, K. O. „Avanso apyskaita“, K. O. ir F. I. „Algos išmokėjimo analizė“, „Priskaitymų-ataskaitymų suvestinė pagal darbuotojus“, „Pardavimo operacijos“. Kadangi UAB "K1" atlikto operatyvaus patikrinimo metu ir Pareiškėjo atžvilgiu atlikto mokestinio tyrimo metu buvo pateikti tik bendrovės suvestiniai buhalterinės apskaitos dokumentai, nebuvo pateikti pirminiai dokumentai, mokesčių administratorius vertino, kad buvo pateikta fragmentiška apskaita, kurios pagrindu negalima nustatyti, ar suvestiniuose registruose apskaitytos ūkinės operacijos realiai įvyko. Taip pat bendrovės apskaitos dokumentai nebuvo pateikti nemokumo administratoriui UAB "E1" nors vėliau Pareiškėjas dokumentus pateikė atliekamo mokestinio patikrinimo metu, tačiau nepaaiškino, iš kur gauti dokumentai ir kokių pagrindu atsirado pas Pareiškėją.

Dėl Pareiškėjo vykdytų sandorių su UAB "C1"

Juridinių asmenų registro duomenimis, mokesčių mokėtojų registre UAB "C1" (toliau – Bendrovė) įregistruota 2016-12-02, PVM mokėtoja įregistruota nuo 2016-12-09 iki 2020-09-17.

Bendrovės vykdoma veikla – krovinių kelių transportas (EVRK kodas 494100). Bendrovės Inspekcijai pateiktų „Ataskaitų apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei asmenis“ (forma FR0438) duomenimis, 2019 m. mokestiniu laikotarpiu Pareiškėjas valdė 50 proc. bendrovės akcijų (50 proc. valdė C. L.).

Nustatyta, kad Pareiškėjas nuo 2019-06-01 iki 2020-06-16 buvo UAB "C1" darbuotojas, gavo su darbo santykiais susijusias pajamas, kaip atskaitingas asmuo į bendrovės banko sąskaitas įnešė / išėmė pinigines lėšas.

Vilniaus apygardos teismo 2021-05-27 nutartimi UAB "C1" iškelta bankroto byla (likviduota bankrutavus, išregistruota 2022-05-27). UAB "C1" nemokumo administratorius UAB "B1" patikrinimo metu transporto paslaugų sutarčių sudarytų su OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ nepateikė. Pagal UAB "C1" 2019 m. kasos knygos išrašus nenustatyta grynujų pinigų įnešimo operacijų į bendrovės kasą OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ vardu. Pareiškėjas, kaip atskaitingas asmuo, 2019 metais įnešė į bendrovės kasą 13 900 Eur sumą. Pagal UAB "C1" 2019 metų pardavimo operacijų ataskaitą, bendrovės suteiktų paslaugų OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ nenustatyta.

Pareiškėjas pastabose nurodo, jog per „B. Y.“ ir „Unistream“ grynujų pinigų perlaidų sistemas gautos lėšos yra įmonių UAB "K1" ir UAB "C1" pinigines gautos už suteiktas paslaugas įmonėms OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“. Taip pat Pareiškėjas kartu pateikė buvusio UAB "K1" direktoriaus C. L. (vadovas nuo 2018-03-07 iki 2019-07-31) paaiškinimą, kuriame nurodyta, kad per „Unistream“ ir kitas pinigų perlaidų sistemas Pareiškėjo grynujų pinigų perlaidos buvo gautos kaip atsiskaitymai iš įmonių OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ už suteiktas transporto paslaugas ir įneštos į UAB "K1" atsiskaitomasias banko sąskaitas.

Kaip matyti iš bylos medžiagos, Pareiškėjas per 2017–2019 metų laikotarpį iš užsienio fizinių asmenų gavo 693 272,64 Eur grynujų pinigų perlaidas. Centrinio mokesčių administratoriaus vertinimu, byloje nėra surinkta įrodymų, kurie pagrįstų, jog gautos pinigines lėšos yra įmonių UAB "K1" ir UAB "C1" pinigines lėšos, gautos už suteiktas paslaugas įmonėms OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“. UAB "K1" ir UAB "C1" yra likviduotos bankrutavus. Iš UAB "K1" nepavyko gauti jokių buhalterinės apskaitos dokumentų, įmonės nemokumo administratoriui UAB "E1" nebuvo perduoti jokie įmonės dokumentai. Patikrinimo metu Pareiškėjas pateikė apskaitos dokumentus, tačiau nepaaiškino, iš kur gauti dokumentai ir kokių pagrindų atsirado pas Pareiškėją. Iš pateiktų dokumentų turinio nėra galimybės nustatyti, ar Pareiškėjo įneštos lėšos yra tos pačios per grynujų pinigų perlaidų sistemas „B. Y.“ ir „Unistream“ gautos pinigines lėšos. Be to, nėra galimybės patikrinti Pareiškėjo pateiktuose dokumentuose nurodytų duomenų pagrįstumą, kadangi įmonė yra likviduota. Įvertinus įmonės UAB "C1" pateiktus dokumentus nustatyta, jog 2019 metais Pareiškėjas į įmonės kasą įnešė 13 900 Eur. Tuo tarpu per grynujų pinigų perlaidų sistemas gauta 693 272,64 Eur. Taip pat buvo išsiųsti paklausimai Rusijos mokesčių administratoriui dėl įmonių OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ ryšių su Pareiškėju ir UAB "K1" R. P. mokesčių administratoriaus atsakymuose nurodyta, jog įmonės nieko nežino nei apie Pareiškėją, nei apie UAB "K1" tačiau atlikęs įmonių banko sąskaitų analizę, Rusijos mokesčių administratorius nustatė, jog OOO „Pobedit“ 2017-08-15 atliko 4 600 Eur pavedimą UAB "K1" Daugiau informacijos apie Rusijos įmonių Pareiškėjui vykdytas grynujų pinigų perlaidų operacijas duomenų nerasta. Mokesčių administratorius, konstatavo, kad Pareiškėjas nepateikė jokių objektyvių įrodymų, kurie pagrįstų, jog gautos pinigines lėšos yra ne jo. Pareiškėjas apsiriboja tik savo, sutuoktinės ir C. L. paaiškinimais, taip pat UAB "K1" apskaitos dokumentais, iš kurių turinio nėra galimybės nustatyti, ar tai buvo įnešamos tos pačios lėšos, taip pat nėra galimybės patikrinti apskaitos dokumentuose nurodytų duomenų pagrįstumo.

Dėl mokesčio bazės

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 3.87 straipsnio 1 dalį sutuoktinių turto teisinis režimas reiškia, kad turtas, sutuoktinių įgytas po santuokos sudarymo, yra jų bendroji jungtinė nuosavybė; pagal 3.88 straipsnio 1 dalies nuostatas turtas, įgytas po santuokos sudarymo abiejų sutuoktinių ar vieno jų vardu, pripažįstamas jų bendrąją jungtinę nuosavybę. Pagal CK

3.117 straipsnio nuostatas preziumuojama, kad turtas yra bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė, kol nėra įrodyta, kad turtas yra vieno sutuoktinio asmeninė nuosavybė. Skundžiamame sprendime nurodyta, kad Pareiškėjo sutuoktinė F. I. žinojo apie Pareiškėjo iš užsienio šalių fizinių asmenų gautas pinigines lėšas, pati tai patvirtino, teikdama paaiškinimus mokesčių administratoriui. Patikrinimo metu nenustačius, kad sutuoktiniai būtų sudarę vedybų ir turto padalijimo sutarties, vertinta, kad Pareiškėjo 2017–2019 metais per grynųjų perlaidų sistemas gautos pajamos yra gautos abiejų sutuoktinių lygiomis dalimis.

Dėl baudos skyrimo ir delspinigių apskaičiavimo

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad mokesčių mokėtojo pareigos yra reglamentuotos MAĮ 40 straipsnyje. Pagal šio straipsnio 1, 4 ir 5 dalis, mokesčių mokėtojas privalo laiku ir tiksliai vykdyti mokesstinę prievolę, teisingai apskaičiuoti mokesťį, vadovaudamasis mokesčių įstatymais bei laiku pateikti mokesčių deklaracijas ir kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus. Pareiškėjas patikrinimo metu bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė paaiškinimus. Nagrinėjamu atveju nenustatyta nei asmens padėtį lengvinančių, nei sunkinančių aplinkybių.

Nenustačius nei asmens padėtį lengvinančių, nei sunkinančių aplinkybių, Pareiškėjui skirta vidutinio dydžio, 30 proc. dydžio GPM bauda, t. y. 15 598 Eur (51 995,45 Eur GPM x 30 proc.).

Vadovaujantis GPMĮ 36 straipsniu, MAĮ 96–99 straipsnių nuostatomis, Pareiškėjui apskaičiuoti 10 243,03 Eur GPM delspinigiai.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas iš dalies tenkintinas, ginčijamas Inspekcijos sprendimas naikintinas, o Pareiškėjo skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinis ginčas tarp šalių vyksta dėl mokesčių administratoriaus nurodymų Pareiškėjui sumokėti 51 995,45 Eur GPM ir su juo susijusias sumas, mokesstinio patikrinimo metu nustatant, kad Pareiškėjas 2017–2019 metų laikotarpiu per „B. Y.“ ir „Unistream“ grynųjų pinigų pervedimo sistemas iš užsienio šalių fizinių asmenų gavo 693 272,64 Eur, iš jų 2017 metais – 191 386,85 Eur, 2018 metais – 206 250 Eur ir 2019 metais – 295 635,79 Eur, kurių GPMĮ nustatyta tvarka nedeklaravo ir nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo GPM.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos sprendimu, teigdamas, kad per perlaidų sistemas gauti gryniesi pinigai nėra jo pajamos. Šiuos pinigus Pareiškėjas gavo kaip UAB "K1" ir UAB "C1" atskaitingas asmuo. Gautos lėšos buvo įneštos į minėtų įmonių kasą ir apskaitytos kaip Rusijos įmonių OOO „K. Y.“, OOO „Pobedit“ ir OOO „Agrosojuz centr“ gauti atsiskaitymai už kaip UAB "K1" ir UAB "C1" suteiktas krovinių vežimo paslaugas. Pareiškėjo teigimu, tai patvirtina UAB "K1" kasos knyga, UAB "K1" ir UAB "C1" banko sąskaitų išrašai, buvusio UAB "K1" direktoriaus ir UAB "C1" dabartinio direktoriaus C. L. 2021-07-23 paaiškinimas, kuriame jis patvirtina, kad visos perlaidos iš „Unistream“ ir kitų perlaidų sistemų, kurias gaudavo Pareiškėjas, buvo gautos kaip atsiskaitymai iš įmonių OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ už suteiktas transporto paslaugas ir įneštos į UAB "M1" ir UAB "C1" atsiskaitomąsias banko sąskaitas. Pareiškėjo nuomone, GPM už 2017 metus negalėjo būti apskaičiuotas už 2017 metus, nes ginčo byloje turėjo būti taikomas MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje nurodytas trejų metų senaties terminas. Be to, Pareiškėjas prašo atleisti nuo GPM delspinigių ir baudos.

Pažymėtina, kad nagrinėjamo ginčo atveju Pareiškėjas iš esmės neginčija skundžiamo sprendimo bei Patikrinimo akto (taip pat ir šio Komisijos sprendimo) aprašomosiose dalyse detalčiai aprašytų faktinių ginčo aplinkybių, tačiau nesutinka su mokesčių administratoriaus pateiktu nustatytų faktinių aplinkybių teisiniu vertinimu ir pateikia konkrečius nesutikimo su skundžiamu sprendimu motyvus. Atsižvelgdama į tai, kad mokesstinio ginčo dalyką apsprendžia pareikšti konkretūs ir aiškūs mokesčių mokėtojo reikalavimai, nagrinėjamu atveju Komisija sprendime pasisakys dėl skundžiamo sprendimo pagrįstumo atsižvelgdama į Pareiškėjo skunde nurodytus nesutikimo su ginčijamu mokesčių administratoriaus Sprendimu motyvus ir reikalavimus.

Dėl mokesčio apskaičiavimo ir perskaičiavimo senaties

Pareiškėjas, be kita ko, nurodo, kad mokesčių administratorius privalėjo taikyti MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje nurodytą trejų metų mokesčio apskaičiavimo ir perskaičiavimo senatį.

MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad <...> mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokestį apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokestį apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos.

To paties straipsnio 4 dalyje išvardinti atvejai, kuomet tiek mokesčių mokėtojui, tiek mokesčių administratoriui leidžiama apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokestį už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas, bet *ne daugiau kaip už einamuosius ir penkerius praėjusius kalendorinius metus*, skaičiuojamus šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, pvz., kai apskaičiuojamas ar perskaičiuojamas gyventojų pajamų mokestis (išskyrus fizinio asmens mokamo pajamų mokesčio nuo pajamų iš individualios veiklos dalį) (MAĮ 68 straipsnio 4 dalies 1 punktą).

Kadangi, kaip matyti iš 2021-08-20 pavedimo tikrinti Nr. (21.222 Mr) FR0773-1235, Pareiškėjo mokestinis patikrinimas, su kurio pradžia yra siejamas ir minėtas senaties terminas, buvo pradėtas 2021-08-20, konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju apskaičiuojant mokesčius už 2017–2019 m. mokestinius laikotarpius MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje nurodyta senatis nebuvo pažeista.

Dėl Pareiškėjo gautų grynujų pinigų per tarptautines grynujų pinigų perlaidų sistemas

GPMĮ (tikrintu laikotarpiu galiojusi įstatymo redakcija) 2 straipsnio 14 dalis apibrėžia „pajamų“ sąvoką, pagal kurią pajamos – pozityviosios pajamos, priskiriamos Europos ekonominių interesų grupės pajamos, nutraukus gyvybės draudimo sutartis ar išstojus iš pensijų fondo grąžinamos įmokos (ar jų dalis), atlygis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, už perduotas ar suteiktas teises, už parduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita nauda pinigais ir (arba) natūra. GPMĮ 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, o to paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog pajamų, išskyrus pozityviasias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentas: 1) kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos <...>.

GPMĮ 3 straipsnis nustato, kad pajamų mokestį moka pajamų gavęs ir (arba) pajamų uždirbęs gyventojas.

Pagal to paties įstatymo 5 straipsnio 2 dalį, nuolatinio Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio objektas yra pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvoje ir ne Lietuvoje, o pagal GPMĮ 22 straipsnio 3 dalį, B klasės pajamoms priskiriamos visos A klasei nepriskiriamos pajamos.

GPMĮ 25 straipsnis reguliuoja nuolatinio Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio nuo B klasės pajamų deklaravimo, apskaičiavimo ir sumokėjimo tvarką. Šio straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad pajamų mokestį nuo pajamų, pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamų B klasės pajamoms, šio įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja, apskaičiuoja ir sumoka pats nuolatinis Lietuvos gyventojas arba jo įgaliotas asmuo.

Komisija pažymi, kad vertinant apmokestinimo GPM pagrįstumą tais atvejais, kai piniginės lėšos yra pervedamos į fizinio asmens sąskaitą, kurioje esančiomis lėšomis jis turi teisę disponuoti ir disponuoja, atlikti piniginių lėšų pervedimai gali būti neapmokestinami GPM tik tuo atveju, jeigu yra pakankamai įrodymų, patvirtinančių, kad tai nėra fizinio asmens pajamos arba tai yra neapmokestinamosios pajamos. Nepateikus įrodymų, kad tokios lėšos nėra fizinio asmens pajamos arba tai yra neapmokestinamosios pajamos, nuo tokių gautų pajamų turi būti skaičiuojamas GPM. Pareiga pagrįsti tokio pobūdžio aplinkybes tenka mokesčių mokėtojui (pavyzdžiui, LVAT 2011-01-20 nutartis adm. byloje Nr. A-442-60/2011, 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1527/2010, 2011-01-24 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1216/2011, 2012-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1601/2012, 2015-06-29 nutartis adm. byloje Nr. A-2051-556/2015,), tai yra būtent mokesčių mokėtojui tenka pareiga pateikti konkrečius, leistinus ir patikimus įrodymus, kurie pagrįstų jo poziciją, kad į asmeninę sąskaitą pervesti / įnešti pinigai nėra mokesčių mokėtojo pajamos, ar tai nėra apmokestinamosios pajamos. Mokesčių mokėtojas, siekdamas paneigti mokesčių administratoriaus mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumą ir pagrįstumą, privalo ne tik nurodyti savo abejones dėl mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumo ir

pagrįstumo, bet ir pateikti tokias abejones pagrindžiančius įrodymus (LVAT 2016-03-29 nutartis adm. byloje Nr. eA-606-442/2016).

Pažymėtina, kad būtent mokesčių mokėtoju tenka pareiga įrodyti, kad jis pagal civilinio teisinio pobūdžio sandorius realiai gavo GPM neapmokestintas lėšas (LVAT 2019-01-14 nutartis adm. byloje Nr. eA-2002-968/2018, 2019-09-11 nutartis adm. byloje Nr. eA-5194-575/2019).

Nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius teigia, kad Pareiškėjas nepagrindė savo pozicijos dėl iš 34 užsienio fizinių asmenų per grynujų pinigų pervedimo sistemas „B. Y.“ ir „Unistream“ gautų 693 272,64 Eur grynujų pinigų įnešimo į UAB "K1" ir UAB "C1" kasą ir banko sąskaitas.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas mokesstinio patikrinimo metu (2021-09-13) pateikė Inspekcijai UAB "K1" 2017–2019 m. pirminius bei suvestinius buhalterinės apskaitos dokumentus (kasos pajamų ir išlaidų orderius, kasos knygos suvestinius duomenis, pirkimo ir pardavimo operacijų suvestinius duomenis, PVM sąskaitas faktūras, transporto važtaraščius bei kitus dokumentus), nors šie dokumentai nebuvo pateikti UAB "K1" nemokumo administratoriui UAB "E1" ir mokesčių administratoriui Pareiškėjo mokesstinio tyrimo metu (Pareiškėjas 2021-07-23 paaiškinime nurodė, kad 2019-07-22 pasikeitė UAB "II" akcininkai, visi bendrovės dokumentai buvo perduoti naujam vadovui pagal dokumentų perdavimo aktą, su nauju vadovu susisiekti ir gauti dokumentų nuorašų nepavyksta.).

UAB "K1" operatyvaus patikrinimo metu (2021-04-12) taip pat nebuvo pateikti jokie pirminiai ir suvestiniai bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentai, atlikto operatyvaus patikrinimo išvados pagrįstos Inspekcijos turimais ir „Swedbank“ AB, UAB "D1" ir *L. L. AS* pateiktais duomenimis. Pareiškėjo atlikto mokesstinio tyrimo metu (2021-08-20) MB „Vilniaus apskaita“, kuri teikė bendrovei buhalterinės apskaitos paslaugas UAB "K1" pateikė kompiuterinėse sistemose išsaugotus tikrinto laikotarpio (2017–2019 m.) UAB "K1" buhalterinės apskaitos suvestinius duomenis: „Kasos knyga“, K. O. „Avanso apyskaita“, K. O. ir F. I. „Algos išmokėjimo analizė“, „Priskaitymų-atskaitymų suvestinė pagal darbuotojus“, „Pardavimo operacijos“.

Mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėjo pateikti UAB "K1" kasos pajamų orderiai (KPO) neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr. 179 patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 4-1 punkto nuostatų, nes nėra pasirašyti asmenų, turinčių teisę juos surašyti ir pasirašyti. Mokesčių administratorius vertino, kad iš byloje pateiktų suvestinių UAB "K1" buhalterinės apskaitos dokumentų negalima nustatyti, ar suvestiniuose registruose apskaitytos ūkinės operacijos realiai įvyko.

Iš bylos medžiagos matyti, kad UAB "C1" nemokumo administratorius UAB "B1" patikrinimo metu nepateikė transporto paslaugų sutarčių su OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“. Pagal UAB "C1" 2019 m. kasos knygos išrašus nenustatyta grynujų pinigų įnešimo operacijų į bendrovės kasą OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ vardu. Pareiškėjas kaip atskaitingas asmuo 2019 m. įnešė į bendrovės kasą 13 900 Eur sumą. Pagal UAB "C1" 2019 m. pardavimo operacijų ataskaitą bendrovės suteiktų paslaugų OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ nenustatyta.

Mokesčių administratorius nurodo, kad Pareiškėjas, UAB "F1" ir UAB "C1" nepateikė Inspekcijai sutarčių, kurių pagrindu teiktos transporto paslaugos OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“. Pareiškėjo AS „N. B.“ Lietuvos filialui pateiktas 2017-08-01 transportavimo-ekspedicijos paslaugų teikimo sutarties egzempliorius yra pasirašytas tik vienos šalies, t. y. UAB "K1" direktorės F. I..

Inspekcijos sprendime nurodyta, kad Rusijos Federacijos mokesčių administratorius nepatvirtino OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ su Pareiškėju, UAB "K1" ir (ar) UAB "C1" vykdytų sandorių ir vykusių atsiskaitymų.

Be to, nustatyta, kad Pareiškėjas UAB "K1" dirbo laikotarpiu nuo 2017-07-04 iki 2019-04-01, o atsiskaitymus iš fizinių asmenų per „Unistream“ ir kitas perlaidų sistemas gavo ir po 2019-04-01, t. y. laikotarpiu nuo 2019-04-03 iki 2019-12-27.

Mokesčių administratorius, be kita ko, pažymi, kad iš užsienio fizinių asmenų gautų 693 272,64 Eur grynujų pinigų nepriskyrus šeimos pajamoms, Pareiškėjui ir jo sutuoktinei trūktų lėšų nustatytoms išlaidoms apmokėti.

Mokesčių administratoriaus vertinimu, Pareiškėjas nepateikė įtikinamų faktinių duomenų, objektyvių įrodymų, įrodančių, kad 693 272,64 Eur pajamos nėra pajamų mokesčio objektas.

Pareiškėjas 2023-02-04 pateikė Komisijai UAB "C1" archyvo dokumentus (pervežimo sutartis, sąskaitas-faktūras, krovinių važtaraščius, didžiosios knygos kopiją, *AS N. B.* ir UAB "C1" kasos pajamų orderius), 9 užsienio piliečių paaškinimus su pasų kopijomis.

Pareiškėjas nurodo, kad pateikti UAB "C1" dokumentai (pervežimo sutartys, sąskaitos-faktūros, krovinių važtaraščiai) įrodo krovinių vežimo paslaugų teikimo Rusijos įmonei OOO „Agrosojuz centr“ faktą. Šiai įmonei suteiktų paslaugų (laikotarpiu nuo 2019-03-12 iki 2019-09-16) vertė – 316 600 Eur.

Pareiškėjas pažymi, kad iš UAB "C1" didžiosios knygos kopijos aiškiai matyti, jog visos krovinių vežimo paslaugos buvo apskaitomos pagal Rusijos įmonėms išrašytas sąskaitas-faktūras, o atsiskaitymai už paslaugas – kaip K. O. (Pareiškėjo) įneštos lėšos, gautos iš Rusijos piliečių (2023-02-04 rašto 100 priedas). UAB "C1" archyvuose dokumentuose buvo pridėti *AS N. B.* kasos pajamų orderiai bei UAB "C1" kasos pajamų orderiai, patvirtinantys, kad Pareiškėjas įnešė pinigines lėšas į UAB "C1" banko sąskaitą ir įmonės kasą (2023-02-04 rašto 101 priedas).

Kartu su 2023-02-04 raštu Pareiškėjas taip pat pateikė 9 užsienio piliečių (H. D., R. H., S. B., M. V., N. O., V. F., U. A., U. V., D. R. (2023-02-04 rašto 102 – 110 priedai) 2022-12-30 pareiškimus su pasų kopijomis. Išvardinti užsienio piliečiai nurodo, kad laikotarpiu nuo 2017-06-01 iki 2020-01-01 visos lėšos, kurios buvo pervestos Pareiškėjo vardu per mokėjimo sistemas „B. Y.“ ir „Unistream“, buvo pervestos tik UAB "K1" atsiskaitymui su Rusijos Federacijos įmonėmis OOO „K. Y.“ ir OOO „Pobedit“ pagal UAB "K1" išrašytas sąskaitas faktūras už įmonių suteiktas paslaugas, ir UAB "C1" atsiskaitymui su OOO „Agrosoyuz tsentr“ pagal UAB "C1" išrašytas sąskaitas faktūras už įmonės suteiktas paslaugas. Visi mokėjimo nurodymai buvo adresuoti K. O. (Pareiškėjui), kaip UAB "K1" ir UAB "C1" atsakingam asmeniui (kasininkui), kadangi įmonės negali atlikti pinigų pervedimų per mokėjimo sistemas, o būtina nurodyti fizinį asmenį.

Pareiškėjas nurodo, kad nors Inspekcijai buvo perduota virš 3000 lapų UAB "M1" dokumentų (Pareiškėjas matė, kad Inspekcijos darbuotojai darė kopijas ir žymėjo puslapius), atsakant į paklausimą dėl kopijų gavimo, Inspekcija 2023-01-20 rašte Nr. RKD-285 nurodė, kad kopijos nebuvo darytos. Todėl Pareiškėjui neturint šių dokumentų, o Inspekcijai nepadarius jų kopijų, Pareiškėjas teigia, kad taikytinas MAĮ 36 straipsnio 8 punktas (mokesčių mokėtojas turi teisę nevykdyti neteisėtų mokesčių administratoriaus nurodymų, įskaitant teisę atsisakyti pateikti informaciją, jei nurodymas pateikiamas dėl duomenų, kuriais mokesčių mokėtojas nedisponuoja ir pagal galiojančius teisės aktus kaupiti neprivalo).

Komisija nurodo, kad byloje pateikti prieštaringi duomenys apie Pareiškėjo į UAB "K1" banko sąskaitas įneštas grynųjų pinigų sumas. Inspekcijos pateiktoje 2021-04-12 UAB "K1" operatyvaus patikrinimo ataskaitoje Nr. 1FR0760-864 nurodyta, kad Pareiškėjas į UAB "K1" banko sąskaitas, esančias „Swedbank“ AB ir AS „L. L.“, 2017–2019 metais įnešė 103 754 Eur grynaisiais pinigais (2017 m. – 9 754 Eur, 2018 m. – 56 150 Eur, 2019 m. – 37 850 Eur). Pareiškėjo skunde nurodyta, kad vien 2017 metais į UAB "K1" banko sąskaitą, esančią „Swedbank“ AB, Pareiškėjas įnešė 112 594 Eur.

MAĮ 67 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Pabrėžtina, kad pareiga nustatyti mokesstinės prievolės dydį, atitinkantį protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingumo kriterijus tenka mokesčių administratoriui, kurio sprendimas, be kita ko, turi atitikti ir principus, įtvirtintus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAĮ). Atitinkamai VAĮ 8 straipsnio 1 dalyje yra detalizuota, kad „individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos“. Todėl, Komisijos vertinimu, mokesčių administratoriui keliamas atitinkamų prieštaringų duomenų, įrodymų pašalinimo pareiga tiek pagal įrodinėjimo pareigas nustatančias teisės normas, tiek pagal VAĮ reikalavimus, keliamus viešojo administravimo subjektų (taip pat mokesčių administratoriaus) sprendimams. Atsižvelgiant į tai, kad ginčo byloje yra pateikti nauji dokumentai (Pareiškėjo 2023-02-04 raštas su priedais), nustatyti aukščiau nurodyti

prieštaravimai, lemiantys ginčo byloje apskaičiuotos mokesčių bazės dydį, Komisijos vertinimu, yra pagrindas Pareiškėjo skundą grąžinti Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad mokesčio ginčo grąžinimas mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo / pakartotiniam patikrinimui yra galimas, kai nustatomos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios trukdo priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo, tai yra tais atvejais, kai pavedama surinkti naujų galimų įrodymų, galimai lemsiančių kitokią bylos baigtį, pakartoti tam tikras administracines procedūras, dėl kurių pažeidimų galimai byla išnagrinėta neteisingai, atlikti naujus skaičiavimus ir pan. (LVAT 2009-05-04 nutartis adm. byloje Nr. A-438-563/2009; 2011-11-14 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2765/2011).

LVAT yra išaiškinęs, kad MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 5 punktą yra tinkamai pritaikomas tuomet, kai nustatomos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios trukdo priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo. Tokia situacija gali susidaryti dėl padarytų esminių procesinių teisės normų pažeidimų, kurių negalima pašalinti kitu būdu, kaip tik pakartojus iš naujo atitinkamas administracines procedūras, arba nepilnai ištyrus visas reikšmingas bylai aplinkybes, be kurių yra negalimas pagrįsto sprendimo priėmimas (LVAT 2008-02-14 nutartis adm. byloje Nr. A-438-163/2008, 2011-06-30 nutartis adm. byloje Nr. A-502-2801/2011, 2013-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-438-492/2013 ir kt.).

Atsižvelgiant į tai, kad ginčo byloje yra pateikti nauji dokumentai, lemiantys ginčo byloje apskaičiuotos mokesčių bazės dydį, Komisijos vertinimu, yra pagrindas Pareiškėjo skundą grąžinti Inspekcijai nagrinėti iš naujo. Dėl šios priežasties Inspekcijos sprendimas naikintinas, o Pareiškėjo skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. Mokesčių administratorius, nagrinėdamas Pareiškėjo skundą iš naujo, turėtų įvertinti Pareiškėjo 2023-02-04 Komisijai pateiktus dokumentus ir surinkęs visą teisiškai reikšmingą informaciją, iš naujo spręsti klausimą dėl Pareiškėjo apmokestinimo.

Komisijai konstatavus šias aplinkybes, dėl kurių gali keistis mokėtinas GPM bei su juo susijusios mokėtinios sumos, Pareiškėjo skundas visa apimtimi perduodamas Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Mokesčių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-12-21 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222Mr)FR0682-319 ir Pareiškėjo skundą perduoti centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokesčių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokesčių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokesčių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokesčių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė